

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Mazinga complex A, B Fort Oranjestraat Oranjestad Sint Eustasius, Caribisch Nederland

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
mevrouw mr. drs. J.W.E. Spies
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Rijksvertegenwoordiger
Bureau van de
Rijksvertegenwoordiger

Mazinga complex A, B
Fort Oranjestraat
Oranjestad
Sint Eustasius, Caribisch
Nederland
Mazinga complex A, B
Fort Oranjestraat
Oranjestad
Sint Eustasius, Caribisch
Nederland

Contactpersoon

Datum 21 mei 2012
Betreft Ambtsbericht functioneren bestuur Sint Eustatius

Kenmerk
Rv/2012/104.0703

Uw Kenmerk
2012-0000200496

Excellentie,

Per brief van 25 april 2012 verzocht u mij een ambtsbericht uit te brengen over het functioneren van het bestuur op Sint Eustatius. Dit naar aanleiding van de brief van voormalig gedeputeerde Kerkhoff d.d. 21 maart 2012.

Op mijn verzoek hebben de secretaris en de beleidsmedewerker Sint Eustatius van het Bureau van de Rijksvertegenwoordiger een onderzoek ingesteld. Daartoe hebben zij achtereenvolgens gesproken met de gezaghebber, de eilandsecretaris, de eilandgriffier, voormalig lid van de eilandsraad Sneek (huidig gedeputeerde), voormalig gedeputeerde Kerkhoff, eilandsraadlid en voormalig 'coalitieleider' Zaandam en tenslotte met eilandsraadlid Merkman. Op basis van de gesprekken en de verzamelde documenten treft u onderstaande bevindingen.
Aan de hand van de vraagpunten in uw brief wordt hieronder een beeld van de situatie gegeven.

1. Wat is precies de gang van zaken geweest rondom de val van het bestuurscollege? Op welke datum is door welk lid van de eilandsraad zijn of haar steun aan de coalitie ingetrokken? Is die situatie op enig moment in het bestuurscollege besproken? Zo ja, op welke datum en heeft de oproep tot de vergadering conform het reglement van orde plaatsgevonden? Was voorts sprake van een geldig quorum voor beraadslaging en besluitvorming door het bestuurscollege?

Het bestuurscollege van Sint Eustatius bestond per 9 december 2011 uit de gedeputeerden Kerkhoff (namens de partij STEP), Van Putten (namens de partij PLP) en gezaghebber Berkel. De eilandsraad werd toen gevormd door de volgende vijf leden: Sneek en Merkman (beiden DP), Lijfrock-Marsdin (PLP), Zaandam (UPC) en Brown (STEP). Het college werd gesteund door de coalitie van PLP, UPC en STEP. De oppositie werd gevormd door de twee leden van de DP.

Begin januari 2012 vertoonde de coalitie de eerste 'haarscheurtjes'. Eilandsraadlid en 'coalitieleider' Zaandam voerde gesprekken met oppositiepartij DP. Hierover verschenen twee artikelen in de media. De gesprekken leidden niet tot concrete resultaten. Na enkele dagen meldden de coalitiepartijen via de media dat sprake was van een misverstand en dat de coalitie ongewijzigd in stand zou blijven.

Per brief van 25 januari 2012 van de UPC, ondertekend door de voorzitter, de secretaris en het eilandsraadlid Zaandam, gericht aan de voorzitter van de eilandsraad, berichtte de UPC dat de partij met ingang van diezelfde dag de steun aan de coalitie introk. Als reden werd aangegeven dat ". . . our organization is convinced that the people's business is no longer the first priority anymore of this coalition . . ." Het raadslid Lijfrock-Marsdin informeerde de voorzitter van de eilandsraad per brief van 25 januari 2012, dat zij met onmiddellijke ingang als onafhankelijke fractie verder ging in de eilandsraad.

Datum
22 mei 2012

Kenmerk
Rv/2012/104.0703

Ten tijde van deze bestuurscrisis, bevonden gedeputeerde Kerkhoff en zijn adviseur Blackman zich in het Europees deel van Nederland voor overleg met een aantal bewindspersonen en met departementale ambtenaren. Hun terugkeer op Sint Eustatius stond gepland voor 27 januari.

Naar aanleiding van deze ontwikkelingen heeft de gezaghebber per e-mail d.d. 26 januari de leden van het bestuurscollege uitgenodigd voor vergadering op 30 januari 2012. Deze vergadering van het bestuurscollege vond doorgang en het voltallige bestuurscollege was hierbij aanwezig.

Vanaf 25 januari zijn besprekingen begonnen tussen de DP en het onafhankelijk raadslid Lijfrock-Marsdin, kennelijk met als doel een nieuw bestuurscollege te vormen. Aan deze besprekingen heeft de gezaghebber niet deelgenomen en over de inhoud of het verloop is hij niet tussentijds geïnformeerd. Hij is evenmin uitgenodigd om deel te nemen aan de gesprekken.

Vraag 2: Op welke datum hebben de gedeputeerden hun ontslag ingediend? Was dit een ontslag op eigen verzoek c.q. uit eigen beweging of was er sprake van een uitspraak van de eilandsraad waarin het vertrouwen in deze eilandgedeputeerden werd opgezegd? En op welke datum heeft de eilandsraad de nieuwe eilandgedeputeerden benoemd? Was de oproep tot de vergadering van de eilandsraad conform het reglement van orde? Was voorts sprake van een geldig quorum voor beraadslaging en besluitvorming door de eilandsraad?

Maandag 30 januari 2012 verzochten de fractieleden van de DP per brief aan de voorzitter van de eilandsraad om op dinsdag 31 januari een openbare vergadering te beleggen. Daarbij deed de fractie een beroep op artikel 8, tweede lid van het Reglement van Orde, waarin de mogelijkheid wordt geboden om in spoedeisende situaties af te wijken van de gebruikelijke termijnen voor het uitschrijven van een vergadering. Maandag 30 januari heeft de eilandgriffier een oproep verzonden voor de op 1 februari te houden openbare vergadering van de eilandsraad. De gedeputeerden Kerkhoff en Van Putten zijn per brief van 30 januari 2012 door de gezaghebber uitgenodigd om de vergadering van de eilandsraad op 1 februari bij te wonen. De uitnodiging bevatte tevens de agendapunten.

Op dinsdag 31 januari hebben de gedeputeerden Van Putten en Kerkhoff beiden een ontslagbrief aan de voorzitter van de eilandsraad persoonlijk afgegeven. Van Putten heeft zijn ontslag ingediend met onmiddellijke ingang. Kerkhoff vermeldde in zijn brief " *I will carry out my duties as required until the island council has accepted my resignation and a new commissioner will be sworn in (article 55 of the WOLBES)*".

De op 1 februari gehouden eilandsraadvergadering kende een ochtend en middag gedeelte. In de ochtend werd het ontslag van de gedeputeerden vastgesteld. In de middag volgde het aftreden van raadslid Sneek en de benoeming van het raadslid Spanner (beiden DP). Tevens werden 's middags de gedeputeerden Sneek (DP) en Schmidt (namens de fractie Lijfrock-Marsdin) benoemd en beëdigd. Bij het ochtendgedeelte namen de raadsleden Merkman, Sneek, Lijfrock-Marsdin, Brown en Zaandam deel aan de vergadering. In de middag de raadsleden Merkman, Spanner en Lijfrock-Marsdin. Het vereiste quorum was derhalve in beide vergaderingen aanwezig.

Datum
22 mei 2012

Kenmerk
Rv/2012/104.0703

Vraag 3: Is op enig moment de portefeuille verdeling dan wel het woordvoerderschap betreffende NuStar op de gezaghebber overgegaan, zo ja, op welk moment en lag hier een besluit van het bestuurscollege aan ten grondslag?

De gezaghebber heeft aangegeven dat de voorgenomen uitbreiding van NuStar voor hem een zeer belangrijk onderwerp was, waarover hij zich gezien de bestuurlijk instabiele situatie zorgen maakte. De besprekingen met NuStar waren in een stadium beland waarin belangrijke beslissingen moesten worden genomen. Dat betrof onder andere besluitvorming inzake de ruimtelijke ordening en de financiële voorwaarden.

Op 19 januari heeft een videoconferentie plaatsgevonden waaraan vanuit Den Haag werd deelgenomen door gedeputeerde Kerkhoff en zijn adviseur Blackman en vanuit Sint Eustatius door de gezaghebber, gedeputeerde Van Putten en de eilandsecretaris. Tijdens dat overleg besloot het bestuurscollege om in te stemmen met de voorgestelde projectovereenkomst met Nustar. Gezien de belangen heeft de gezaghebber op of omstreeks 26 januari overleg gevoerd met gedeputeerde Van Putten en later telefonisch met de eilandsecretaris. Daarin heeft hij voorgesteld om gezien de bestuurlijke instabiliteit de woordvoering inzake NuStar over te nemen van de in Den Haag verblijvende gedeputeerde Kerkhoff. Van Putten en de eilandsecretaris waren akkoord met dat voorstel, als voorlopige werkafpraak. Nadat gedeputeerde Kerkhoff vanuit Nederland teruggekeerd was, heeft de gezaghebber Kerkhoff geïnformeerd over voornoemde werkafpraak inzake de woordvoering over NuStar. Op zondag 29 januari heeft Kerkhoff een e-mail aan de gezaghebber gestuurd, waarin hij aangaf in functie te blijven zolang hij niet zijn ontslag zou hebben ingediend of de eilandsraad hem zou hebben ontslagen.

4. Is op enig moment door of namens de gezaghebber een of meer afspraken van de eilandgedeputeerden afgezegd, nadat zij hun ontslag hadden ingediend doch voordat dit ontslag was ingegaan? En zijn de regels voor de eilandgedeputeerden met betrekking tot het bijwonen van en deelnemen aan vergaderingen van de eilandsraad dan wel de centrale commissie gevolgd?

De heer Kerkhoff maakt in zijn brief melding van een afspraak op zondag 29 januari met de heren Cuvalay en Jansen, welke door of op last van de gezaghebber zou zijn afgezegd. De gezaghebber stelt zich op het standpunt dat hij die afspraak niet heeft afgezegd en ook niemand opdracht heeft gegeven om die afspraak af te zeggen. De eilandsecretaris stelt zich op hetzelfde standpunt.

Op 27 januari is conform de regels een uitnodiging verstuurd door de voorzitter Zaandam om op maandag 30 januari een vergadering van de Centrale commissie bijeen te roepen. Op de agenda stond het onderwerp "informatie uitbreiding NuStar". De gezaghebber heeft, gelet op de ontstane politieke situatie, de gedeputeerden ontraden om die vergadering bij te wonen. Er was, aldus de gezaghebber, zeker geen sprake van een "niet welkom" of van een verbod.

Datum
22 mei 2012

Kenmerk
Rv/2012/104.0703

Vraag 5: Heeft de gezaghebber zich op enig moment na het indienen van het ontslag door de eilandgedeputeerden, doch voordat het ontslag was ingegaan, in de plaats van het bestuurscollege gesteld? Heeft de gezaghebber in die hoedanigheid besluiten genomen, zo ja, welke? Indien dit ook personeelsbesluiten betroffen, zijn deze reeds ter goedkeuring aan de Rijksvertegenwoordiger voorgelegd?

Nadat op 25 januari de UPC het vertrouwen in de coalitie had opgezegd, en op 30 januari duidelijk was dat er een nieuwe coalitie (DP/Lijfrock-Marsdin) was gevormd, stond het voor de gezaghebber vast dat het vertrek van beide gedeputeerden aanstaande was. Het contract met adviseur Blackman in de vorm van een overeenkomst van opdracht met diens bedrijf Gilger BV, betekende voor het openbaar lichaam een forse kostenpost van minimaal 12.000 USD per maand. Het was de gezaghebber bekend dat de nieuwe coalitie geen gebruik wenste te maken van de diensten van Blackman of diens bedrijf. De beëindiging van het contract lag dan ook in de rede. Beëindiging van het contract na 1 februari zou, gezien de toepasselijke opzegtermijn, tot verdere kosten hebben geleid. Dit wilde de gezaghebber, mede gelet op de moeilijke financiële positie van het openbaar lichaam, voorkomen. De gezaghebber heeft daarom in overleg met de eilandsecretaris op 31 januari een besluit tot beëindiging van de overeenkomst met Gilger BV opgesteld en in de loop van de middag ter goedkeuring aangeboden aan de gedeputeerden Kerkhoff en Van Putten. De gedeputeerden weigerden in te stemmen met dat besluit. Later die middag hebben de gedeputeerden hun ontslag ingediend bij de gezaghebber als voorzitter van de eilandsraad. Het beëindigen van het contract met Gilger BV is kort na 1 februari door het nieuwe bestuurscollege bekrachtigd. De gedeputeerde Sneek verklaarde desgevraagd dat de gezaghebber naar zijn overtuiging heeft gehandeld in het belang van het openbaar lichaam Sint Eustatius. Het besluit tot beëindiging van de overeenkomst van opdracht met Gilger BV is geen besluit in de zin van artikel 168, lid 3 jo. artikel 204, eerste lid sub b, WoIBES. Het behoeft derhalve geen goedkeuring van de Rijksvertegenwoordiger.

Vraag 6: Heeft de gezaghebber op enig moment -in zijn rol als voorzitter van het bestuurscollege- het advies ingewonnen van de eilandsecretaris dan wel- in zijn rol als voorzitter van de eilandsraad- de eilandgriffier of van enige andere functionaris, en zo ja, hoe luidden die adviezen?

De gezaghebber heeft regelmatig overleg met de eilandsecretaris en eilandgriffier. Op 31 januari heeft hij advies gevraagd van de eilandsecretaris, de eilandgriffier en zijn juridisch adviseur. Op basis van dat advies is de gezaghebber met toepassing van artikel 54, tweede lid van de WoIBES in de plaats getreden van het bestuurscollege en heeft hij als zodanig op 31 januari aan het eind van de middag het besluit genomen om de overeenkomst met Gilger BV op de kortst mogelijke termijn te beëindigen. Dat besluit is als besluit van het bestuurscollege ondertekend door de gezaghebber en de eilandsecretaris en aldus uitgevoerd.

Vraag 7: Hebben zowel de afgetreden als de nieuw aangetreden eilandgedeputeerden zich gehouden aan de wettelijke voorschriften betreffende de opgave van hun vermogen en zakelijke belangen?

De opgave van de gedeputeerden over hun vermogen en zakelijke belangen, zoals bedoeld in artikel 49 van de WoIBES, heb ik nog niet mogen ontvangen van gedeputeerde Van Putten na diens aftreden. Ik heb dit gemeld bij de gezaghebber en hem verzocht de spoedige opgave van de informatie te bevorderen.

Datum
22 mei 2012

Kenmerk
Rv/2012/104.0703

Tot slot

Naar mijn waarneming heeft de gezaghebber in lijn gehandeld conform het gestelde in de WolBES. Alle besluiten zijn genomen in aanwezigheid van het vereiste quorum. De reglementen van orde zowel voor het bestuurscollege als de eilandsraad zijn gevolgd. Het overnemen van de woordvoering betreffende het dossier NuStar door de gezaghebber is op pragmatische gronden gebeurd en was in het belang van de voortgang van het proces.

Erop vertrouwend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Uiteraard ben ik gaarne bereid tot een nadere toelichting.

Hoogachtend,

De Rijksvertegenwoordiger voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba,

Wilbert Stolte